

יפוי כוח מתמשך - שמירה על כבוד האדם וחירותו

האם תיקון 18, יפוי כוח מתמשך, חוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות מוסיף או גורע לשמירה על כבוד האדם וחירותו?

לפני שננסה להתייחס לשאלה של יפוי כוח מתמשך וכבוד האדם וחירותו. נדגיש שחלק מתיקון 18 הוא הנחיות ברורות של המחוקק לגבי הכשרתם והסמכתם של עורכי דין לשמש כממונים ומיפוי כוח מתמשכים אשר בפועל משמשים מאין אפוטרופוס לעתיד אשר נבחר על ידי מי אשר כשרותו המשפטית בהווה או העתידית. תוקפו של יפוי כוח זה פג עם מותו של האדם אליו הוא מתייחס.

אך ורק עורכי דין אשר עברו הכשרה והסמכה לכך מורשים לערוך יפוי כוח מתמשך

יפוי כוח מתמשך הוא ללא ספק, אחד הצעדים המשמעותיים ביותר אותם קידם המחוקק, על מנת להגדיר מחדש את הגבולות והאפשרויות, העומדות בפני כל אדם, לנקוט בפעולה אשר לה השלכות עתידיות ברורות ואשר מבטאת את עמדתו ביחס לעתידו. מבלי להיכנס לכל הפרטים וההנמקות שהביאו ליוזמת החקיקה וקבלת החוק. ניתן לקבוע חד משמעית, שהמחוקק יצר כלי משמעותי ביותר, המאפשר לכל בעלי המוגבלויות, כל אחד לפי רמת מוגבלותו, ולמי אשר בהווה או בעתיד צפוי שלא להיות כשיר משפטית לקבוע ולהגדיר את הדרך בה הוא בוחר לעתיד. הדרך שבא באופן המשמעותי ביותר האפשרי יישמר כבודו וחירותו להשפיע ולהחליט על חייו הוא.

הנושאים בהם מטפל תיקון 18, יפוי כוח מתמשך, כוללים מגוון רחב (כמעט אינסופי) של מצבים, בהם ניתן להחיל את התיקון ולקבוע ממונה על ביצוע [יפוי כוח מתמשך](#). הרוח שבה נוסח התיקון לחוק, רוח העוברת כחוט השני בין כל סעיפיו היא, הרצון למצוא את הדרך והאמצעים שיש לנקוט על מנת שהן החלטות בחיי היומיום והן החלטות בעלות משמעות ארוכת טווח, יביאו לידי ביטוי בכל מצב נתון את רצונו ובחירותיו של מי כשרותו המשפטית אינה עומדת לו.

יפוי כוח מתמשך בנושאים עתידיים

לפי התיקון החדש יכול מי שפנה לעורך דין המוסמך לערוך יפוי כוח מתמשך לקבוע את עתיד הטיפול בו במידה והוא צפוי לאבד את כשרותו המשפטית כתוצאה ממצב בריאותי או כחלק מתהליך ההתבגרות ואריכות הימים (הזקנה). יש באפשרותו של האדם להביע ולקבוע את הצעדים אותם יש לנקוט בכל שלב עתידי בחייו, צעדים שיש למלא גם אם באופן מלא או חלקי כשרותו של האדם ניטלה ממנו. עריכת [יפוי כוח מתמשך](#) אפשרי כי תיערך על ידי מי המשמש כאפוטרופוס טבעי (הורה, אח, אחות, בן, בת) לבעל מוגבלות המוגדר כחסר כשירות משפטית. וזאת על מנת להבטיח את המשך הטיפול על פי הנחיותיו לאחר שכבר לא יוכל למלא את תפקידו כאפוטרופוס. תיקון 18 בהחלט מבסס ומעביר את מלוא כובד המשקל לידי של האדם. אם בעבר האפוטרופוס הכללי או מי שמונה לייצגו היו יכולים לקבל החלטות על פי ראות עיניהם ושיקולים הרי שעל פי התיקון החדש שהתקבל, ונערך יפוי כוח מתמשך, האפוטרופוס בפועל הוא מי שהם בחרו והוא מצוייד בהנחיות ברורות כיצד לשמור על ענייניהם ורצונותיהם של מי אשר הם מייצגים.

יפוי כוח מתמשך בחיי היומיום

המחוקק הכניס לתיקון 18 (יפוי כוח מתמשך) מנגנוני פעולה ברורים ובעלי תפקידים משמעותיים בחיי היומיום אשר תפקידם להביא לידי ביטוי מרבי את נטיות ליבם, טעמם ובחירותיהם של מי שהוגדרו כחסרי כשירות משפטית. בתיקון ניתן למצוא שעל הממונה להביא לידי ביטוי את מלא את הבחירות ובלבד שלא יפגעו בחוסה. יש להתחשב ולאפשר את בחירתו אפילו של צבע חולצתו. המחוקק קובע מנגנונים אשר דורשים ברור יומימי של רצונותיו וביטויים בהחלטות המתקבלות בעת הטיפול.

לסיכום ניתן להצביע על יפוי כוח מתמשך ותיקון 18 כצעד משמעותי ביותר על מנת לאפשר גם למי אשר בהווה או בעתיד יהיו חסרי כשירות משפטית חלקית או מלאה לממש את זכויות האזרח שלהם וליהנות מכבוד וחירות לקבל החלטות המחייבות את מטפליהם עד יום מותם.

יש לזכור רק עורך דין בעל הכשרה והסמכה ייעודית רשאי לערוך יפוי כוח מתמשך.